

Monitoring Legislacji Międzynarodowej

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 1 marca 2023 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

Emisje przemysłowe – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola)

Dyrektywa określa zasady mające na celu zapobieganie lub, w przypadku braku takiej możliwości, ograniczanie emisji zanieczyszczeń przemysłowych do powietrza, wody i gruntu oraz zapobieganie wytwarzaniu odpadów w celu osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska.

Ustawodawstwo obejmuje działalność przemysłową w następujących sektorach:

- o energetycznym;
- o produkcji i obróbki metali;
- o mineralnym;
- o chemicznym;
- o gospodarki odpadami;
- o oraz w innych sektorach, takich jak produkcja pulpy drzewnej i papieru, rzeźnie oraz intensywny chów drobiu i świń.

Wszystkie instalacje objęte tą dyrektywą muszą zapobiegać zanieczyszczeniom i je ograniczać poprzez zastosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT) oraz uwzględniać potrzebę efektywnego zużycia energii, gospodarowania odpadami i zapobiegania ich produkcji, zapobiegania wypadkom i ograniczania ich konsekwencji. Najlepsze dostępne techniki (BAT) to najbardziej skuteczne techniki zapobiegania emisjom lub ich ograniczania, które są technicznie wykonalne i opłacalne pod względem ekonomicznym w danym sektorze.

Instalacje mogą działać wyłącznie po uzyskaniu pozwolenia i muszą być zgodne z warunkami w nim określonymi. Warunki określone w pozwoleniu opierają się na konkluzjach dotyczących BAT przyjętych przez Komisję Europejską. Dopuszczalne wielkości emisji muszą być ustalone na poziomie zapewniającym nieprzekraczanie poziomów emisji powiązanych z BAT. Odstępstwo od tej zasady możliwe jest tylko w przypadku, gdy ocena pokazuje, że osiągnięcie tych poziomów emisji prowadziłoby do nieproporcjonalnie wysokich kosztów w stosunku do korzyści dla środowiska. Krajowe organy zobowiązane są przeprowadzać regularne kontrole instalacji.

Dyrektywa ustanawia minimalne wymogi dla poszczególnych sektorów w osobnych rozdziałach. Obejmuje ona szczegółowe zasady odnoszące się do:

- obiektów energetycznego spalania – aspekty operacyjne, dopuszczalne wielkości emisji, monitoring i zasady zgodności;
- spalarni odpadów i współspalarni odpadów – wymogi operacyjne, dopuszczalne wielkości emisji, monitoring i zasady zgodności;
- instalacji i działalności z użyciem rozpuszczalników organicznych – zawiera dopuszczalne wielkości emisji, plany redukcji oraz wymogi zastępowania substancji niebezpiecznych;

- instalacji produkujących ditlenek tytanu – określa dopuszczalne wielkości emisji, zasady monitorowania, a także zakazuje unieszkodliwiania pewnych form odpadów w jakiegokolwiek części wód.

Dyrektywa uchyla i zastępuje siedem wcześniejszych dyrektyw w sprawie: zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (dyrektywa 2008/1/WE), dużych obiektów energetycznego spalania (dyrektywa 2001/80/WE), spalania odpadów (dyrektywa 2000/76/WE), emisji spowodowanej użyciem rozpuszczalników (dyrektywa 1999/13/WE) oraz trzy dyrektywy w sprawie przemysłu ditlenku tytanu (78/176/EWG, 82/883/EWG, 92/112/EWG).

Link do aktu prawnego:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A02010L0075-20110106>

- **Prowadzone procesy konsultacyjne, stanowiska:**

1. Sprawozdanie dotyczące prognozy strategicznej z 2023 r.

Konsultacje przepisów dot. zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego UE – w oparciu o Komunikat KE: Europejski Zielony Ład i wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju – I Etap legislacyjny – Zaproszenie do zgłaszania uwag. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 13 marca 2023 r.

W sprawozdaniu dotyczącym prognozy strategicznej z 2023 r. skoncentrowano się na przyszłości zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego UE.

Przedstawione w nim analiza i zalecenia będą miały na celu:

- wzmocnienie zdolności Europy do osiągnięcia zrównoważoności do 2050 r.;
- zwiększenie otwartej strategicznej autonomii UE;
- umocnienie wiodącej pozycji UE na świecie.

Sprawozdanie dotyczące prognozy strategicznej z 2023 r. – bazujące na Europejskim Zielonym Ładzie i zobowiązaniu Komisji na rzecz zrównoważenia środowiskowego – ma na celu określenie wytycznych dotyczących strategicznych decyzji, które należy podjąć, aby zagwarantować, że UE pozostanie zrównoważona pod względem społecznym i gospodarczym oraz że w nadchodzących dziesięcioleciach zwiększy swoje znaczenie na świecie. Proces prognozowania, na którym opiera się sprawozdanie, skupia się na następujących kwestiach:

- Jakie główne wyzwania należy podjąć, aby do 2050 r. Europa stała się zrównoważona pod kątem społecznym, gospodarczym i środowiskowym?
- Jakie istotne możliwości należy rozważyć w tym kontekście?
- Jak zapewnić sprawiedliwość międzypokoleniową w procesie transformacji?
- Na jakich polach może występować ryzyko napięć? Jakie są potencjalne konsekwencje nierównoważonego podziału korzyści wynikających z transformacji?
- Jakie tendencje zdrowotne i demograficzne należy wziąć pod uwagę (np. zdrowie fizyczne i psychiczne, starzenie się, włączenie społeczne i inne aspekty dobrostanu)? Jakie są wyzwania i możliwości związane z tymi tendencjami?
- W jaki sposób społeczne i gospodarcze aspekty zielonej transformacji mogą wpłynąć na procesy demokratyczne w UE?

- W jaki sposób UE może z powodzeniem przekształcić swoją gospodarkę, aby zapewnić jej skuteczne funkcjonowanie w kontekście granic możliwości planety? W jaki sposób można zapewnić dobrostan obecnych i przyszłych pokoleń? W jaki sposób udana transformacja w stronę modelu zrównoważonego pomogłaby Unii we wzmocnieniu jej wiodącej pozycji na świecie i otwartej strategicznej autonomii?

Link: <https://pracodawcy.pl/sprawozdanie-dotyczace-prognozy-strategicznej-z-2023-r/>

2. Ostatnia faza konsultacji - Bezpieczeństwo i higiena pracy – ochrona pracowników przed narażeniem na działanie chemikaliów (ołowiu i diizocyjanianów)

Ostatnia faza konsultacji publicznych przepisów dotyczących prawa pracy (bezpieczeństwo i higiena pracy) – m.in ocena dyrektywy 98/24/WE w sprawie środków chemicznych na podstawie Komunikatu KE: Strategiczne ramy UE dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2021–2027 Bezpieczeństwo i higiena pracy w zmieniającym się świecie pracy zgodnie z rozporządzeniem REACH - wnioski dotyczące dyrektywy UE zmieniającej dyrektywę Rady 98/24/WE i dyrektywę 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wartości dopuszczalnych dla ołowiu i jego związków nieorganicznych związki i diizocyjaniany. – III Etap legislacyjny – Przyjęcie przez Komisję. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 26 kwietnia 2023 r.

Celem tej inicjatywy jest aktualizacja dyrektywy UE chroniącej pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie środków chemicznych (98/24/WE).

Aktualizacja ma na celu poprawę zdrowia i bezpieczeństwa pracowników poprzez ustanowienie lub zmianę wiążących dopuszczalnych wartości dla ołowiu i diizocyjanianów.

Unijne przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP) chronią zdrowie i bezpieczeństwo prawie 170 mln pracowników. Ochrona ludzi przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa i zdrowia w miejscu pracy jest kluczowym elementem zapewnienia wszystkim pracownikom niezmiennie godnych warunków pracy gwarantujących minimalny równy poziom ochrony wszystkim pracownikom w Unii. Państwa członkowskie mogą ustalać własne wartości dopuszczalne z poszanowaniem tych minimalnych warunków ochrony.

Inicjatywę na rzecz dalszego ograniczenia narażenia pracowników na niebezpieczne chemikalia zapowiedziano w Planie działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych. Została ona potwierdzona w strategicznych ramach UE dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2021–2027, gdzie wyrażono zobowiązanie do przedstawienia w 2022 r. wniosków prawnych w tym zakresie.

W dyrektywie 98/24/WE w sprawie środków chemicznych ustanowiono wymóg prawny, zgodnie z którym Komisja ma obowiązek proponować nowe lub zmienione dopuszczalne wartości narażenia dla środków chemicznych w miejscu pracy, co będzie wspierać pracodawców w dopełnianiu przez nich obowiązku przeprowadzania ocen ryzyka w miejscu pracy i wdrażania środków zapobiegania ryzyku.

Wartości dopuszczalne są ustalane lub zmieniane z uwzględnieniem najnowszych dostępnych danych naukowych. Do tej pory Komisja przyjęła wiążące wartości dopuszczalne dla ołowiu i jego związków, a także pięć wykazów wskaźnikowych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (OEL). Te wartości dopuszczalne mają zastosowanie do każdego używania chemikaliów w jakimkolwiek sektorze działalności gospodarczej. Stanowią one ważny element ogólnych wymogów BHP i są spójne z prawem UE dotyczącym chemikaliów, w tym z rozporządzeniem REACH.

Link: <https://pracodawcy.pl/ostatnia-faza-konsultacji-bezpieczenstwo-i-higiena-pracy-ochrona-pracownikow-przed-narazeniem-na-dzialanie-chemikaliow-olowiu-i-diizocyjanianow/>

3. Wspólne stanowisko europejskich organizacji przemysłu wydobywczego w sprawie nowelizacji dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych w odniesieniu do górnictwa

Jako stowarzyszenia i organizacje sygnatariuszy listu, reprezentujemy europejskie firmy wydobywcze produkujące metale i minerały niezbędne do transformacji ekologicznej i cyfrowej, codziennego życia oraz zapewnienia niezbędnych łańcuchów dostaw przemysłowych i spożywczych w Europie, m.in. ruda żelaza, miedź, magnezyt, grafit, potas, sól, nikiel, boksyt, bentonit, węgiel wapnia itp.

Reprezentowany przez Nas sektor wydobywczy jest światowym liderem w zakresie zrównoważonego rozwoju, jesteśmy zaangażowani w przestrzeganie unijnych zasad dotyczących zrównoważonej produkcji surowców i neutralności klimatycznej do 2050 roku. W czasie pandemii koronawirusa oraz od momentu agresji Rosji przeciwko Ukrainie nasze firmy w sposób szeroki zapewniły – pomimo gwałtownie rosnących cen energii i przerwanych łańcuchów dostaw – krajową i europejską produkcję oraz zaopatrzenie w surowce dla Europy.

Jesteśmy bardzo zaniepokojeni obecnymi propozycjami zawartymi w nowelizacji oraz dyskusjami na poziomie UE dotyczącymi włączenia sektora wydobywczego w zakres dyrektywy IED.

Sektor wydobywczy i instalacje/operacje górnicze są bardzo zróżnicowane i nieporównywalne z typowymi instalacjami przemysłowymi. W związku z tym sektor ten nie był w przeszłości objęty dyrektywą w sprawie emisji przemysłowych, ale podlega m.in. europejskim i krajowym przepisom dotyczącym ochrony środowiska i szczególnym przepisom dotyczącym górnictwa. Niestety, w ocenie skutków dokonanych przez Komisję Europejską nie uwzględniono specyfiki sektora wydobywczego i wskutek tego Komisja wystąpiła z niewłaściwą i nieuzasadnioną propozycją włączenia sektora wydobywczego do dyrektywy IED.

Obecna propozycja Komisji znacząco osłabiłaby konkurencyjność naszego sektora wydobywczego i mogłaby zagrozić operacyjności/produkcji w istniejących i nowych instalacjach wydobywczych. Zobowiązujemy się do przestrzegania najwyższych światowych standardów w zakresie zrównoważonego rozwoju i ciągłej poprawy naszych rezultatów w zakresie ochrony środowiska. W naszej opinii propozycja ta stoi w bezpośredniej sprzeczności z potrzebami społecznymi i gospodarczymi Europy w zakresie zrównoważonych łańcuchów dostaw surowców i zapewnienia bezpiecznej produkcji krajowej, a ponadto nie prowadzi do wartości dodanej dla środowiska.

W związku z tym pilnie prosimy o zmianę wniosku Komisji i wycofanie sektora wydobywczego z zakresu zmienianej dyrektywy IED.

Link: <https://pracodawcy.pl/wspolne-stanowisko-europejskich-organizacji-przemyslu-wydobywczego-w-sprawie-nowelizacji-dyrektywy-w-sprawie-emisji-przemyslowych-w-odniesieniu-do-gornictwa/>

• **Publikacje oraz inne informacje:**

1. Webinar Deloitte: CBAM: Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO2

Nowe regulacje planowane przez Unię Europejską w celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych wymagają od polskich przedsiębiorców szczególnej uwagi. Jedną z najdalej idących propozycji, będącą obecnie przedmiotem uzgodnień pomiędzy Radą UE i Parlamentem Europejskim, jest tzw. CBAM, czyli Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO2 (ang. „Carbon Border Adjustment Mechanism”).

Na czym ma polegać CBAM? Jakie dodatkowe obowiązki i koszty nałożą na polskich i unijnych przedsiębiorców? Jak zarządzać związanym z nim ryzykiem?

Deloitte Polska zaprasza na bezpłatne seminarium on-line: CBAM: Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, które odbędzie się 8 marca 2023 r. w godz. 10:00 - 11:00, podczas którego eksperci omówią najważniejsze zagadnienia dotyczące mechanizmu CBAM, które mogą mieć wpływ na działalność polskich przedsiębiorców, w tym m.in. jego zakres, planowany harmonogram wdrożenia, nowe obowiązki i koszty z nim związane, a także potencjalne rozwiązania i narzędzia, które mogą pomóc w zarządzaniu obowiązkami i ryzykami związanymi z CBAM.

Z chwilą pełnego wdrożenia mechanizmu CBAM, import do UE objętych CBAM określonych towarów wytwarzanych w branżach wysokoemisyjnych będzie wiązać się z dodatkowymi obowiązkami i formalnościami oraz dodatkowym kosztem, uzależnionym przede wszystkim od emisji „wbudowanych” w importowane towary. W uproszczeniu, można uznać, że CBAM spowoduje nałożenie dodatkowej opłaty na import niektórych kategorii towarów. Wysokość opłaty będzie uzależniona od ilości CO₂ wyemitowanego w procesie produkcji importowanych towarów. Zgodnie z obecnymi założeniami CBAM:

- tylko podmioty zarejestrowane jako „Upoważnieni Zgłaszający” będą mogli dokonywać importu produktów objętych CBAM oraz nabywać certyfikaty CBAM, których cena będzie powiązana z ceną certyfikatów ETS;
- Upoważnieni Zgłaszający będą zobowiązani do składania rocznych deklaracji CBAM oraz przekazywania do umorzenia liczby nabytych wcześniej certyfikatów CBAM odpowiadającej emisjom CO₂ „wbudowanym” w zaimportowane towary.

Przed pełnym wdrożeniem CBAM, planowany jest okres przejściowy, w ramach którego polscy i unijni przedsiębiorcy będą podlegać pewnym obowiązkom związanym z obliczaniem i raportowaniem emisji wbudowanych w importowane towary.

13 grudnia 2022 r., po okresie przedłużających się negocjacji, Rada UE i Parlament Europejski osiągnęły „wstępne i warunkowe” porozumienie w sprawie CBAM. W ramach uzgodnionego kompromisu, m.in. przesunięciu uległa planowana data rozpoczęcia fazy przejściowej CBAM oraz zmodyfikowano katalog towarów mających podlegać CBAM.

Regulacje związane z CBAM mogą mieć istotne znaczenie dla polskich przedsiębiorców, ich dostawców oraz kontrahentów w branżach objętych mechanizmem. CBAM, ściśle związany zarówno z bezpośrednimi jak i pośrednimi emisjami „wbudowanymi” w importowane towary, będzie miał potencjał oddziaływania na całe łańcuchy dostaw.

Link: <https://pracodawcy.pl/webinar-deloitte-cbam-mechanizm-dostosowywania-cen-na-granicach-z-uwzględnieniem-emisji-co2/>

2. InfoWeek Grupy PFR: Przygotuj firmę na pozyskanie dotacji w ramach Ścieżki SMART

Fundusze europejskie to szansa dla każdego polskiego przedsiębiorcy, który ma zamiar dalej rozwijać swoją firmę w oparciu o badania, innowacje i nowe technologie. Z początkiem lutego 2023 roku ruszyły pierwsze konkursy z Programu Fundusze dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG).

Chcąc pomóc firmom w pozyskaniu funduszy europejskich, Polski Fundusz Rozwoju przygotował cykl spotkań w ramach InfoWeek Grupy PFR, które tym razem poświęcony jest wsparciu dla firmy w ramach Ścieżki SMART. W dniach 13-17 marca (codziennie o 12:00) odbędą się bezpłatne spotkania online, podczas których przedstawiciele m.in.: Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Narodowego Centrum Badań i Polskiego Funduszu Rozwoju dostarczą praktyczną wiedzę dot. programu FENG i Ścieżki SMART. Eksperci opowiedzą także, co warto mieć na uwadze dobierając moduły B+R, Cyfryzacja, Zazielenianie firm, a także podpowiedzą, jak przygotować wniosek od strony formalno- finansowej.

Wszystkie spotkania odbędą się w formule online i są bezpłatne. Zainteresowani programem mają możliwość wyboru bloków tematycznych i rejestracji na każde spotkanie.

Zgłoszenia na spotkania można dokonać do 17 marca 2023, do g. 11.00.

Link: <https://pracodawcy.pl/infoweek-grupy-pfr-przygotuj-firme-na-pozyskanie-dotacji-w-ramach-sciezki-smart/>

3. Tax Alert KPMG: Implementacja dyrektywy DAC7

8 lutego br. na stronie Rządowego Centrum Legislacji opublikowano projekt ustawy o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw. Projekt stanowi implementację dyrektywy DAC7. Istota zmian to przede wszystkim:

- nałożenie na platformy cyfrowe obowiązku sprawozdawczego dotyczącego sprzedawców działających za pomocą tych platform,
- zbudowanie mechanizmu wymiany informacji o sprzedawcach pomiędzy państwami członkowskimi oraz poprawę obecnych mechanizmów współpracy między administracjami, np. poprzez wprowadzenie możliwości przeprowadzania wspólnych kontroli.
- Co do zasady, raportowaniem będą objęci operatorzy platform, którzy udostępniają je sprzedawcom, umożliwiając tym samym dokonywanie transakcji sprzedaży towarów, świadczenia usług, najmu środków transportu lub najmu nieruchomości lub ich części.
- Pod pojęciem platformy należy rozumieć oprogramowanie, które umożliwia sprzedawcom łączność z innymi użytkownikami w celu wykonywania ww. czynności. Są to przede wszystkim strony internetowe lub ich części lub aplikacje (także mobilne).
- Obowiązki sprawozdawcze będą polegały na przekazywaniu Szefowi KAS zbiorczej informacji na temat sprzedawcy lub sprzedawców, zawierających transakcje za pomocą platformy. Taka informacja za okres sprawozdawczy będzie przekazywana elektronicznie na podstawie wzoru dokumentu zamieszczonego w BIP. W celu przekazywania informacji zostanie stworzone oprogramowanie interfejsowe.
- Operator platformy będzie zobowiązany do jednorazowej rejestracji w jednym z państw członkowskich, po której otrzyma indywidualny numer platformy.
- Projekt przewiduje także modyfikację pojęcia „aktywa finansowe” zawartego w słowniku ustawy, poprzez wprowadzenie katalogu otwartego zgodnie ze standardem CRS i rekomendacjami Global Forum.
- Dodatkowo projekt wprowadza tzw. małą klauzulę antyabuzywną, która ma na celu uniemożliwienie obchodzenia procedur należytej staranności i sprawozdawczości.
- Planowany termin wejścia w życie to 1 maja 2023 r.

Więcej informacji: <https://pracodawcy.pl/tax-alert-kpmg-implementacja-dyrektywy-dac7/>

Źródło: EUR-Lex, Komisja Europejska, Euromines, Deloitte Polska (Deloitte Touche Tohmatsu Limited), Polski Fundusz Rozwoju S.A., KPMG Sp. z o.o (KPMG Tax M.Michna Sp. k.).